

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Stworzenie nowego ładu dla odbiorców energii

(2016/C 240/05)

Sprawozdawca: Michel LEBRUN (BE/EPL), radny gminy Viroinval**Dokument źródłowy:** Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Stworzenie nowego ładu dla odbiorców energii”

COM(2015) 339 final

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Uważa, że odbiorcy końcowi (gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa i przemysł) powinni w pełni skorzystać na transformacji energetyki. W tym kontekście strategie polityczne realizowane w dziedzinie zarządzania energią powinny być ukierunkowane na skuteczną kontrolę zużycia przez odbiorcę, aby mógł on czerpać korzyści z nowych technologii w celu zmniejszenia rachunków i przyczynić się do realizacji ambitnych celów w zakresie ochrony klimatu, uzgodnionych w porozumieniu klimatycznym z Paryża. Polityka ta powinna dać mu możliwość nie tylko brania czynnego udziału w rynku, ale także korzystania ze skutecznych i odpowiednich mechanizmów ochrony konsumentów, które mogą okazać się niezbędne do zwalczania ubóstwa energetycznego.

2. Odnotowuje już poczynione postępy w dziedzinie racjonalnego wykorzystania energii, ograniczenia zużycia oraz rozwoju i wdrożenia technologii i usług umożliwiających lepsze zarządzanie energią na szczeblu lokalnym i na szczeblu odbiorców końcowych dzięki, między innymi, dobrowolnym i dynamicznym europejskim ramom prawnym. Przyszłe prawodawstwo powinno być ukierunkowane na zachęcanie państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych do dalszych starań na rzecz poprawy wyników w dziedzinie efektywności energetycznej, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz rozwoju zdolności produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w tym zdolności wytwarzania rozproszonego.

3. Stwierdza, że istnieje już lub jest aktualnie na etapie rozwoju bardzo wiele różnych usług oraz rozwiązań technicznych i technologicznych w dziedzinie zarządzania zużyciem energii i obciążeniem sieci oraz zarządzania rozproszonym wytwarzaniem energii. Unia Europejska powinna w pierwszej kolejności zachęcać do rozwoju tych narzędzi i wspierać go, oceniać ich przydatność i oddziaływanie (w kontekście energetycznym, ekonomicznym, społecznym i ekologicznym) oraz tworzyć dla nich ramy, aby korzystanie z nich było bezpieczne, łatwe i przystępne cenowo.

4. Chciałby za pomocą niniejszej opinii wnieść swój wkład w szersze rozważania na temat „Ram strategicznych dla unii energetycznej” i z zadowoleniem przyjmuje wiele głównych punktów komunikatu w sprawie stworzenia nowego ładu dla odbiorców energii (COM(2015) 339 final), który formułuje podstawy unii energetycznej ukierunkowanej na obywatela, umożliwiającej ochronę najbardziej podatnych na zagrożenia. Wzywa Komisję Europejską do podjęcia, w ustalonych terminach, działań następczych do tego komunikatu i wdrożenia szczegółowych i konkretnych inicjatyw w dziedzinach wymienionych w komunikacie, z odpowiednim uwzględnieniem problemów i doświadczeń władz lokalnych i regionalnych.

5. Ponawia w tym kontekście swój apel o pełne wdrożenie środków trzeciego pakietu energetycznego, dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej oraz dyrektywy w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów.

6. Zaleca Komisji Europejskiej przeprowadzenie szczegółowej analizy wyzwań, przeszkód i możliwości związanych z konkretnym udziałem odbiorców energii w rynkach energetycznych, aby zdobyć dogłębną wiedzę na temat ich sytuacji i ewentualnych trudności, z którymi się spotykają i które mogą pociągać za sobą konieczność wprowadzenia nowych środków wsparcia ze strony UE, państw członkowskich, władz lokalnych i regionalnych lub organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

7. Podkreśla istotną rolę, jaką odgrywają samorządy terytorialne we wdrażaniu europejskiego prawodawstwa w przedmiotowej dziedzinie, w tworzeniu i finansowaniu infrastruktury dystrybucji, obliczaniu zapotrzebowania na energię i zarządzaniu nim, zarządzaniu wytwarzaniem rozproszonym i rozpowszechnianiu wypracowanych dobrych praktyk na poziomie lokalnym i regionalnym, a także w informowaniu odbiorców energii i doradzaniu im. W związku z powyższym Komitet Regionów pragnie być zaangażowany na każdym z etapów opracowania przyszłych strategii politycznych, które zostaną przyjęte w przedmiotowej dziedzinie przez Unię Europejską.

8. W tym kontekście potwierdza absolutną konieczność oparcia na zasadzie pomocniczości wszystkich przyszłych przepisów dotyczących zarządzania zapotrzebowaniem na energię i rozproszonym wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych, a także ochrony konsumentów i ich praw. Komitet Regionów zwraca się do Unii Europejskiej o należyte uwzględnienie kompetencji władz lokalnych i regionalnych w celu zapewnienia im zakresu możliwości działania w pełni zgodnego z zasadą pomocniczości.

9. Potwierdza swoją wolę dalszego uczestnictwa w przygotowaniu i realizacji procesów Obywatelskiego Forum Energetycznego oraz czynnego udziału w opracowaniu strategii politycznych Unii Europejskiej poprzez formułowanie zaleceń dotyczących najnowszych i przyszłych inicjatyw oraz ich społecznego i gospodarczego oddziaływania na szczeblu lokalnym i regionalnym.

10. Przyjmuje z zadowoleniem fakt odwołania się Komisji Europejskiej do Porozumienia Burmistrzów⁽¹⁾. Przypomina, że jego sygnatariusze, czyli władze lokalne i regionalne z całej UE, stanowią prawdziwy wzór odbiorców zrównoważonej energii i dobrowolnie promują dobre praktyki w dziedzinie własnej produkcji energii wśród odbiorców. Podkreśla, że ponad 180 członków KR-u już reprezentuje sygnatariuszy Porozumienia Burmistrzów i że KR zobowiązał się do promowania Porozumienia Burmistrzów zarówno wśród własnych członków, jak i w kontaktach z władzami lokalnymi i regionalnymi w UE i poza nią. Powtarza jednak, że Porozumienie Burmistrzów nie jest reprezentatywne dla wszystkich europejskich władz lokalnych i regionalnych. Nie należy dyskryminować innych inicjatyw, które umożliwiają miastom realizację ambitnych celów⁽²⁾.

11. Wskazuje na potrzebę nawiązania przez Komisję Europejską również do inicjatywy „Pakt Wysp”, która jest inicjatywą równoległą i podobną do Porozumienia Burmistrzów i obejmuje ponad 100 wysp. W jej ramach władze wysp prowadzą ważne prace z myślą o osiągnięciu celów w zakresie zrównoważonego rozwoju UE na rok 2020.

12. Ponawia swój wniosek o bycie reprezentowanym wśród organów regulacji energetyki na szczeblu Unii Europejskiej (ACER) oraz na szczeblu krajowym (krajowe organy regulacyjne)⁽³⁾.

13. Zwraca uwagę, że przyjmowanie nowych celów w dziedzinie zarządzania zapotrzebowaniem na energię i wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych oraz ewentualnych powiązanych instrumentów ekonomicznych powinno odbywać się z poszanowaniem zasady proporcjonalności. Europejski Komitet Regionów zwraca się do Komisji Europejskiej o uwzględnienie wpływu, jaki mogą mieć nowe środki na wszystkie władze lokalne i regionalne, ich budżety oraz zdolności administracyjne i operacyjne, poprzez zastosowanie na każdym z etapów rozważań zasady ostrożności oraz wzięcie pod uwagę specyficznych zjawisk i szczególnych trudności, z jakimi styka się każdy rodzaj jednostki. Podkreśla, że również w odniesieniu do unijnej polityki energetycznej należy zastosować zasadę ostrożności, stanowiącą jeden z podstawowych elementów prawa UE w dziedzinie środowiska.

14. W odniesieniu do infrastruktury energetycznej uważa, że upodmiotowienie i zwiększenie odpowiedzialności odbiorców zdają się wymagać wdrożenia inteligentnych sieci i liczników (pod warunkiem zaspokojenia interesu ekonomicznego konsumenta końcowego), które byłyby dostępne cenowo, opłacalne, wydajne, znacznie ograniczające oszustwa i łatwe w użytkowaniu, bezpieczne i dostosowane do potrzeb odbiorców oraz ich oczekiwań w dziedzinie informacji, zarządzania zużyciem i obniżenia rachunków.

⁽¹⁾ Zob. również ENVE-VI/005.

⁽²⁾ Zob. punkty 25 i 31 opinii ENVE-VI-006.

⁽³⁾ Zob. również ENVE-VI/003, pkt 57.

15. Podkreśla znaczenie roli, jaką odgrywają operatorzy sieci, w szczególności operatorzy systemów dystrybucyjnych, w rozwoju inteligentnych sieci na poziomie lokalnym, instalowaniu inteligentnych liczników i zarządzaniu nimi oraz we wdrażaniu rozwiązań w dziedzinie nowych potrzeb w zakresie elastyczności (pobierania i wprowadzania energii), które mają zasadnicze znaczenie dla dobrego funkcjonowania rynku w przyszłości. Odnotowuje fakt, że Komisja zamierza ściśle nadzorować wdrażanie istniejących norm UE dotyczących inteligentnych systemów pomiarowych, inteligentnych sieci i zarządzania informacjami, i zgadza się, że dostęp konsumentów do danych musi być „skuteczny” i „niedyskryminacyjny” dla klientów lub wyznaczonych przez nich stron trzecich. Oczekuje utworzenia niezbędnych ram prawnych w kontekście strategii jednolitego rynku cyfrowego i przeglądu ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

16. Podkreśla, że w wielu regionach wprowadzanie nowych technologii wiąże się ze znacznymi kosztami z powodu przestarzałej infrastruktury energetycznej lub nawet jej braku. Uważa w związku z tym, że niezbędne jest opracowanie na poziomie lokalnym lub regionalnym metody pozwalającej określić podział kosztów pomiędzy dostawcą usług, konsumentami i samorządem terytorialnym, a także wysokość dostępnych subwencji przeznaczonych na sfinansowanie inwestycji. Zmiany muszą odbywać się w taki sposób, aby ostatecznie doprowadzić do obniżenia rachunków konsumentów. Jednocześnie Komitet uważa, że niezwykle istotne jest właściwe informowanie konsumentów na temat obaw, jakie mogą oni żywić, oraz o zaletach technologii i zakresie ich ewentualnego wkładu, tak aby ograniczyć sprzeciw wobec nowości.

17. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zwróciła uwagę na konkretną kwestię ubóstwa energetycznego, która stanowi wyzwanie dla wielu władz lokalnych i regionalnych, gdyż rzeczywiście sprawa ta musi być analizowana zarówno w kontekście polityki społecznej, jak i polityki energetycznej. Wzywa Komisję Europejską do wyjścia poza „usprawnienie zbierania danych” i ustalenia wspólnej szerokiej definicji ubóstwa energetycznego oraz stworzenia odpowiedniego planu działania w oparciu o koncepcję dostępu do energii jako podstawowego prawa socjalnego.

18. Podkreśla znaczenie finansowania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) podczas realizacji Europejskiego planu naprawy gospodarczej i podejmowania działań mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej.

19. Zwraca się do Unii Europejskiej i państw członkowskich o ustanowienie ram regulacyjnych, które będą korzystne zarówno dla odbiorców energii, jak i dla prosumentów oraz innych dostawców energii, aktywnie uczestniczących w detalicznych rynkach energii. Ponadto konieczne jest zapewnienie wystarczającego finansowania, łatwo dostępnego dla władz lokalnych i regionalnych, które uczestniczą w procesie transformacji energetyki w kierunku zrównoważonych i obejmujących wszystkich detalicznych rynków energii.

Poprawa dostępu odbiorców do informacji

20. Podkreśla, że prawdziwie mocna pozycja konsumenta konieczne wymaga prowadzenia działań uświadamiających – poprzez odpowiednie środki, np. instalację inteligentnych liczników i dostęp konsumentów do zawartych w nich informacji – na temat kwestii związanych z racjonalnym wykorzystaniem energii, ochroną środowiska (w szczególności poprawą jakości powietrza) oraz walką z globalnym ociepleniem. Uświadamianiu powinny towarzyszyć przejrzyste i pełne informacje na temat możliwości wyboru, jakie mają odbiorcy, a które pozwalają im skorzystać ze zrównoważonych oraz przystępnych cenowo dostaw energii i opcji zarządzania energią.

21. Podkreśla konieczność zapewnienia odbiorcom dostępu do prostych, przejrzystych, pełnych i odpowiednich, bezpiecznych, wiarygodnych, darmowych i niezależnych informacji w dziedzinie energii, zarówno w odniesieniu do ofert dostaw, umów, praw i obowiązków, jak również produktów i usług, w tym subwencji europejskich i krajowych, które mogą im pomóc w obniżeniu zużycia energii i opłat za nią oraz w nabywaniu i eksploatacji ich własnych urządzeń do produkcji energii. Obejmuje to konieczność przekazywania w odpowiedniej formie ukierunkowanych informacji najbardziej wrażliwym konsumentom (z uwzględnieniem osób, które są w ograniczonym stopniu obeznane z komunikacją elektroniczną lub mają do niej ograniczony dostęp).

22. Podkreśla, że samorzady terytorialne, jako organy najbliższe obywatelom, mogą zapewnić niezbędną pomoc i doradztwo dla odbiorców oraz stworzyć odpowiednie warunki dla inicjatyw na skalę lokalną. Podkreśla jednak, że władze lokalne i regionalne potrzebują dodatkowych środków, które pozwoliłyby im w pełni rozwinąć ich potencjał w tej dziedzinie i opracować innowacyjne rozwiązania.

Reagowanie na popyt

23. Proponuje przyjęcie nowych wymogów i zachęt skierowanych do operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych w celu zwiększenia elastyczności sieci energetycznych dzięki wykorzystaniu inteligentnych systemów, magazynowaniu energii i konwersji między nośnikami energii.

24. Uważa, że należy stworzyć równe warunki działania dla wszystkich przyszłych podmiotów wytwarzających i dystrybuujących energię i/lub świadczących nowe usługi, aby przykładowo umożliwić osiągnięcie elastyczności sieci i wprowadzania energii wytworzonej przez prosumentów (w tym koncentratorów).

25. Zwraca uwagę Komisji Europejskiej na fakt, że polityka energetyczna powinna przyczynić się do ograniczenia obciążenia budżetów gospodarstw domowych i przedsiębiorstw kosztami energii, a w konsekwencji wysokości ich końcowych rachunków. W tym kontekście Europejski Komitet Regionów jest zaniepokojony faktem, że w niektórych przypadkach reagowanie na popyt wiąże się z ryzykiem wystawienia odbiorców na wpływ zmian na rynkach hurtowych i detalicznych mogących skutkować wzrostami taryf, którym konsumenci nie będą mogli sprostać. W celu ochrony konsumentów przed zbyt dużym wzrostem kosztów należy w związku z tym zaproponować modele taryfowe gwarantujące stabilne ceny w długim okresie. Konsumenci powinni być również informowani o tym, jak z pożytkiem korzystać ze zmiennych cen opartych na kwotowanych taryfach energetycznych.

Ułatwienie zmiany dostawcy

26. Zgadza się, że w niektórych przypadkach problemy te można uznać za „niedoskonałości rynku” w sektorze energii i że brak konkurencji może stanowić poważne utrudnienie dla rynku, który ma być przyjazny dla konsumenta. Uważa jednak, że zmiany regulacyjne powinny przebiegać z odpowiednim uwzględnieniem konkretnych potrzeb różnych zainteresowanych stron, w tym władz lokalnych i regionalnych oraz konsumentów podatnych na zagrożenia.

27. Wyraża ubolewanie z powodu utrzymujących się długich terminów, złożoności i nadmiernie biurokratycznego charakteru procedur zmiany dostawcy i zwraca się do różnych organów regulacyjnych z apelem o dopilnowanie wdrożenia obowiązujących przepisów dotyczących warunków zmiany dostawcy.

28. Popiera zobowiązanie Komisji, by zapewnić każdemu konsumentowi dostęp do co najmniej jednego „niezależnego i sprawdzonego narzędzia porównywania”. Porównywarki powinny zawierać przejrzyste, pełne, wiarygodne i niezależne informacje, powinny być łatwe w użytkowaniu i darmowe. Powinny umożliwiać porównanie obowiązującej umowy z ofertą rynkową. Wprawdzie dostawcy starają się dywersyfikować swoje oferty poprzez włączanie usług do umów o dostarczanie energii, lecz porównywarki powinny umożliwiać porównanie różnych proponowanych pakietów, pozwalając jednocześnie na porównanie samego składnika „dostawy” w ramach pakietów.

29. Proponuje uruchamianie kampanii informacyjnych dotyczących zmiany dostawcy – z inicjatywy organów regulacji energetyki, samorządów terytorialnych szczebla lokalnego i regionalnego oraz organizacji konsumenckich. Kampanie te mogłyby zawierać odniesienia do istniejących narzędzi porównawczych.

30. Uważa, że Komisja Europejska oraz krajowe i regionalne organy regulacyjne powinny czuwać nad prawidłowym przebiegiem procedur zmiany dostawcy, a konsumenci (w szczególności ci podatni na zagrożenia) powinni mieć dostęp do odpowiednich porad w dziedzinie wyboru umowy o dostarczanie energii oraz do pomocy przy zmianie dostawcy lub umowy.

31. Wzywa Unię Europejską do przyjęcia ambitnych regulacji w dziedzinie skrócenia czasu przejścia klienta od jednego dostawcy do drugiego i automatyzacji procesu przejścia.

32. Apeluje, aby na poziomie europejskim nadano lepsze ramy kwestiom związanym z praktykami handlowymi i marketingiem bezpośrednim w dziedzinie dostarczania energii, aby ograniczyć niestabilność cen i wyeliminować wszelkie nadużycia w tej dziedzinie. W tym kontekście Europejski Komitet Regionów wzywa do pełnego wdrożenia dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych i dyrektywy w sprawie praw konsumentów.

33. Zwraca się o ujęcie w odpowiednie ramy i promowanie operacji grupowych zakupów energii przeznaczonych dla instytucji publicznych, gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. Operacje te powinny przyczynić się do poprawy działania rynku, zagwarantować i ułatwić dostęp do energii dla wszystkich, zmniejszając w sposób skuteczny i trwały wpływ wysokości rachunków za energię na budżet odbiorcy.

Poprawa czytelności i porównywalności rachunków

34. Zwraca się do Unii Europejskiej z apelem o przeanalizowanie poszczególnych elementów składowych rachunków za energię w celu opracowania na poziomie europejskim wzorcowego rachunku zawierającego szereg standardowych, czytelnych, jasnych i porównywalnych elementów, który pozwoliłby konsumentom zoptymalizować ich wykorzystanie energii. W tym kontekście Komitet Regionów popiera inicjatywę Rady Europejskich Organów Regulacji Energetyki mającą na celu zaproponowanie zharmonizowanych definicji poszczególnych elementów, które mogą być ujęte w rachunku za energię.

35. Zaleca, aby temu ujednoliceniu towarzyszyło obowiązkowe włączenie do rachunku końcowego informacji dotyczących dostępnych darmowych narzędzi i usług w dziedzinie porównywania ofert dostaw oraz informacje i wsparcie dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w zakresie ochrony praw konsumentów.

36. Zwraca się do państw członkowskich z apelem o utworzenie narzędzi i usług ułatwiających zrozumienie rachunków przez użytkowników w gospodarstwach domowych i przedsiębiorstwach, umożliwiających przeanalizowanie tych rachunków oraz, w stosownych przypadkach, udzielenie porad i wsparcia dla odbiorców końcowych, w razie gdyby konieczne okazało się podjęcie działań w celu skorygowanie stwierdzonych nieprawidłowości, lub wskazania im lepiej dostosowanych do ich potrzeb umów o dostawę.

37. Zaleca, aby rachunki i wszystkie informacje przekazywane przez dostawców ich klientom końcowym mogły być przesyłane w formie wybranej przez tych ostatnich, czyli zwykłą pocztą lub drogą elektroniczną, bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

38. Wskazuje na fakt, że konsumenci podatni na zagrożenia są w szczególności narażeni na napotkanie trudności przy ustalaniu najkorzystniejszych taryf spośród bardzo szerokiej oferty. Często szukają oni pomocy najbliższego organu administracji. W związku z tym Komitet Regionów zwraca się do Unii Europejskiej o zapewnienie wsparcia dla władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu systemów pomocy w dziedzinie energetyki, o ile zadanie to nie jest wykonywane przez państwa członkowskie.

Poprawa pomiaru zużycia energii

39. Uważa, że odbiorcy powinni posiadać wygodny dostęp do danych pomiarowych dotyczących ich zużycia energii – w różnej postaci: za pomocą samego inteligentnego licznika, online, w postaci szczegółowego zestawienia w ramach comiesięcznego rachunku za energię, w ramach indywidualnej pomocy itp.

40. Podkreśla, że należy w zrozumiały sposób informować odbiorców na temat zarządzania ich odczytami z liczników i wykorzystywania ich danych o zużyciu energii, podając, jakie informacje gromadzi się i przechowuje, z jaką częstotliwością i przez jaki okres.

41. Podkreśla konieczność przyjęcia na poziomie europejskim ścisłych ram w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony prywatności w odniesieniu do danych pomiarowych.

Wsparcie i ujęcie w odpowiednie ramy rozwoju inteligentnych liczników, badań naukowych i innowacji

42. Ponawia apel o przyspieszenie wdrażania inteligentnych systemów, zarówno na szczeblu sieci, jak i producenta/konsumenta w celu optymalizacji całego systemu i wprowadzenia inteligentnych liczników, które stanowią zasadniczy element zarządzania popytem przy aktywnym udziale konsumentów.

43. Zwraca się o przyjęcie ścisłych ram na poziomie europejskim w dziedzinie wdrażania inteligentnych liczników oraz wyboru ich zastosowań i funkcji, przypominając jednocześnie, że celem ich wdrażania jest racjonalizacja i ograniczenie zużycia. W tym kontekście Komitet wzywa, aby każdorazowo w przypadku wyboru nowej technologii przed jej przyjęciem poddać ją analizie pod kątem ewentualnego oddziaływania energetycznego, ekonomicznego, społecznego i środowiskowego, jeżeli technologia ta miałaby zostać wprowadzona jako rozwiązanie standardowe.

44. Zwraca się do Unii Europejskiej i państw członkowskich z apelem o nadanie priorytetowego znaczenia badaniom stosowanym w dziedzinie zarządzania zużyciem i jego ograniczenia, przesuwania i zmniejszania obciążenia, wdrożenia inteligentnych, bezpiecznych, wiarygodnych i opłacalnych systemów pomiaru, dystrybucji i przesyłu oraz przemysłowych i domowych systemów magazynowania energii.

45. Podkreśla, że rozwój i funkcjonowanie miast mają olbrzymi wpływ na zapotrzebowanie na energię, gdyż odpowiadają za 60–80 % światowego zużycia energii i podobny odsetek emisji CO₂. Dlatego też partnerstwo europejskie na rzecz innowacji w odniesieniu do inteligentnych miast i gmin oraz inne nowatorskie modele biznesu i finansowania mogłyby odgrywać znaczącą rolę w ułatwianiu wdrażania inteligentnych technologii w dziedzinie energii.

Umożliwienie udziału władz lokalnych i regionalnych oraz obywateli w rynkach energii

46. Wyraża ubolewanie, że w komunikacie uznaje się rolę władz lokalnych i regionalnych jedynie w wąsko określonym kontekście „zwiększania uczestnictwa konsumentów” i konkretnie w kontekście Porozumienia Burmistrzów, jednak nie włącza się ich jako podmiotów na przykład w ogólnych wnioskach, gdzie za konieczne uważa się działania „na poziomie państw członkowskich... [i poprzez] wspólne inicjatywy przemysłu, organizacji konsumenckich i krajowych organów regulacyjnych”. Wzywa zatem Komisję Europejską do szerszego uwzględnienia w przyszłych działaniach na tym polu władz lokalnych i regionalnych, w szczególności gdy występują w roli producentów i dostawców energii.

47. Uważa, że inteligentne systemy pomiarowe mogą być również istotnym narzędziem rozwiązywania problemu ubóstwa energetycznego, przypomina jednak, że konieczne jest zapewnienie, iż technologia inteligentnego pomiaru zużycia energii nie będzie prowadzić do nadmiernych kosztów dla odbiorców lub do znacznego ograniczenia ich zużycia energii.

48. Zwraca się do Unii Europejskiej i państw członkowskich o to, aby czuwały nad tym, by władze lokalne i regionalne, podobnie jak lokalne przedsiębiorstwa energetyczne, korzystały z wystarczających i łatwo dostępnych źródeł finansowania w celu realizacji strategii i projektów w dziedzinie efektywności energetycznej oraz produkcji i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, na przykład z myślą o oferowaniu doradztwa energetycznego. Europejski Komitet Regionów wnioskuję o włączenie tego elementu przez Unię Europejską do wszystkich przyszłych programów finansowania uruchamianych w tej dziedzinie.

49. Proponuje, aby utworzyć przejrzyste ramy zapewniające wygodny dostęp do inteligentnych sieci dla energii wytwarzanej przez konsumenta, ułatwiającej i skracającej czasochłonne procedury udzielania licencji/zezwoleń i usuwającej inne przeszkody natury administracyjnej i regulacyjnej, które zakłócają prawdziwą konkurencję.

50. Zwraca się do Komisji Europejskiej i państw członkowskich z apelem o utworzenie odpowiednich ram regulacyjnych w celu zagwarantowania równych warunków działania dla nowych podmiotów na rynku, którymi są prosumenci, i wdrożenie wystarczających zachęt oraz koniecznych gwarancji, aby pobudzać rozproszoną konsumpcję własną energię ze źródeł odnawialnych i uczciwe wynagradzanie za wytwarzanie energii.

51. Stwierdza, że istnieje sporo przykładów dobrych praktyk w dziedzinie udziału odbiorców w dobrym zarządzaniu zużyciem i rozproszonym wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych. Podkreśla rolę Europejskiego Komitetu Regionów w wymianie dobrych praktyk.

52. Podkreśla w szczególności niezwykle potencjał indywidualnej i kolektywnej własnej produkcji energii ze źródeł odnawialnych dostępnych lokalnie i wzywa Unię Europejską do przeanalizowania uniemożliwiających rozwój tych inicjatyw barier regulacyjnych i finansowych, jak również tych związanych z potrzebą dostosowania obecnych sieci elektroenergetycznych do mechanizmów konsumpcji własnej, oraz do przyjęcia środków, które pozwolą te bariery pokonać. W tym kontekście Europejski Komitet Regionów podkreśla znaczenie pojęcia samoodporności dla skutecznego zaangażowania obywateli w transformację energetyki i zwraca się o zwrócenie szczególnej uwagi na konsumentów niemających środków finansowych lub doświadczenia, aby inwestować w technologie własnej produkcji energii. Ponadto zwraca uwagę na istotną rolę, jaką władze lokalne i regionalne mogą odegrać w organizowaniu i wspieraniu inicjatyw lokalnych na rzecz programów zbiorowych, programów współpracy i programów samodzielnego wytwarzania, dystrybucji i zużycia energii.

53. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę dotyczącą Obywatelskiego Forum Energetycznego, podkreślając jednocześnie, że wskazane byłoby, aby utworzyć inne struktury i mechanizmy okresowe umożliwiające odbiorcom energii przedstawianie ich punktu widzenia w odpowiednim czasie i wywieranie w ten sposób wpływu na wybory związane z rynkami energii.

Bruksela, dnia 7 kwietnia 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA
